

O KRAJINĚ A LIDECH KYSUC

Vážení přátelé,

na konferenci je možno podávat nejen moudra a poučení, ale převést též i něco závažného a burcuujícího, byť podaného okem laskavým a milujícím. Promítnu poetický dokument o krajině vytvořené, či přetvořené lidskýma rukama, která je zdrojem nejen obživy jejích obyvatelů, ale též lidských vztahů a osudů. Je to krajina, která je přírodě blízká, ekologicky živoucí a navíc krásná a podmanivá.

Její řídké osídlení je rozseto v krajině jako perly, obydlí, stodoly a koliby jsou prosté, z místních materiálů, přirozeně zasazené v terénu, a chráněné letitými stromy. Doplňují krajinu tak, že je výtvarně ještě malebnější a živější. Taková je jen jedna, jediná. Avšak tato krajina je v ohrožení. Je závislá na životě a práci jejich obyvatel, kteří však z ní odcházejí. Pokud odejdou, nastane velká ztráta. Jaká? Kulturní.

Tento dokument, sestavený milovníky venkova, má posluchače nejen okouzlit půvabem krajiny, ale má je vybídnout k přemýšlení. Přináší otázky a problémy, které obdobně hrozí každému horskému a podhorskému prostředí. I když byl pořad o krajině a lidech Kysuc zpracován před lety, je stále aktuální. Upozorňuje na důsledky civilizačního pokroku, mechanizace zemědělství, produktivity práce, ekonomického tlaku, ale i touhy mladých po současném životním stylu.

Je zřejmé, že mizení obyvatel z horské krajiny a její úpadek jsou neodvratné, pokud se jí nedostane široká, odborně fundovaná pomoc. Ideje Programu obnovy venkova říkají, že nám záleží na každém území země, na každém venkově, na každé vesnici a její kultuře. Pomoc nevězí pouze ve finančních dotacích, ale i na odborné zemědělské a lesnické cestě, šetrném hospodářství a nově zaváděným službám a pracím, na efektivní poradenské činnosti a stálé starosti společnosti o lidi v horách.

Existuje země, která dává příklad, že je možné žít a udržovat krajinu mnohem vyšší, obtížněji přístupnou a vyžadující vyšší provozní náklady – a tou je Švýcarsko. Základem této neobyčejné úspěšnosti je upřímný zájem celé společnosti o venkov, který se projevuje v mnoha směrech. Obyvatelé hor nejsou ponecháni sami sobě, je jim věnována veškerá potřebná pozornost, podpora a spolupráce. Vše se vrací nejen v rozsáhlém turistickém ruchu, ale i v společenském životě a vlastenectví. Švýcarský příklad nelze převzít, ale lze se inspirovat a poučit se.

Těším se, že pořad vyvolá čilou diskusi.

11.11.2015

Jan Kruml
Spolek pro obnovu venkova